

II. interní gastroenterologická klinika

pracoviště digestivní endoskopie (1. patro, budova č.10, www.kcvl.cz)

telefon: 49583 2708 (recepce, objednávání) 49583 3437 (zotavovací místnost) v pracovní dny
od 7:00 do 15:30 hodin nebo 722 665 353 (lékař, nepřetržitě)

Souhlas pacienta/pacientky či zákonného zástupce s výkonem – endoskopická ultrasonografie (EUS) a/nebo endoskopická retrográdní cholangiopankreatografie (ERCP)

Důvod výkonu

Důvodem k endoskopické ultrasonografii (EUS) a/nebo endoskopické retrográdní cholangiopankreatografii (ERCP) je podezření na onemocnění jater, žlučových, žlučníku, slinivky břišní, trávicí trubice nebo mízních uzlin (kameny, zánět, nádor, překážka odtoku aj.), jejich diagnostika a léčba. V případě známé choroby je důvodem výkonu léčebný zákrok. V některých případech je možno pod ultrazvukovou kontrolou provést cílený odběr tkáně k dalším vyšetřením (biopsie).

Podstata zdravotního výkonu

Endoskopická ultrasonografie EUS a ERCP se provádí pomocí dvou různých druhů endoskopů (přístrojů ve tvaru trubice, které jsou ohebné a opatřené kamerou), které se zavedou ústy do jícnu, žaludku a dvanáctníku (první část tenkého střeva za žaludkem). Přístroj používaný k EUS je navíc opatřen ultrazvukovou sondou umístěnou na konci přístroje, umožňuje zobrazovat okolí jícnu/žaludku/dvanáctníku pomocí ultrazvuku. Během vyšetření může nastat situace, kdy není možné dokončit ERCP, a je proto nutné přejít na EUS nebo kombinovat obě metody. Dále existují postupy, kdy se část výkonu provede pomocí EUS a další část pomocí ERCP metody. Proto je předkládán společný souhlas. Může se ovšem stát, že provedeme pouze EUS nebo pouze ERCP. Vedle diagnostiky, tedy zobrazení choroby, velikosti a tvaru orgánů, se při EUS-ERCP provádí i léčebný zákrok, který spočívá nejčastěji v zpřístupnění žlučových cest nebo vývodu slinivky břišní, naříznutím svěrače na konci žlučových cest nebo vývodu slinivky břišní, či jejich napíchnutím pomocí EUS, vytažením kamenů ze žlučových cest, zavedením drenáže (výztuhy) do žlučových cest nebo vývodu slinivky břišní. Dále mohou být prováděny drenáže chorobných procesů (napíchnutí místa s kolekcí hnisu a zavedení trubičky k odvedení hnisu) jako je zánět žlučníku, zánět slinivky břišní. Zákroky se často provádějí za pomoci rentgenového záření (rentgenová kontrola polohy endoskopu a dalších nástrojů). V případě patologického nálezu je možno odebrat biologický materiál k dalším vyšetřením.

Rizika EUS-ERCP:

Jako většina zdravotních léčebných zákroků má i ERCP a EUS rizika komplikací. Přes snahu o co největší bezpečnost nemocného při provádění výkonu nelze garantovat, že ke komplikaci nedojde. Mezi nejčastější komplikace patří:

- Alergická reakce – reakce na podávané léky.
- Změny ve funkci oběhového a dýchacího systému – například pokles tlaku, poruchy srdečního rytmu nebo dechové potíže.
- Infekce – endoskopický výkon se může podílet na vzniku infekce ve vyšetřovaných orgánech.
- Perforace – nechtěné proděravění stěny střeva.
- Krvácení – vyvolání krvácení do trávicí trubice nebo do okolních struktur.
- Akutní pankreatitida – vyvolání zánětu slinivky břišní je nejčastější komplikací ERCP, která je spojena s bolestí břicha (5-10 % případů).
- Velmi vzácně (cca 1 případ na 1000 vyšetření) může dojít ke komplikacím vedoucím k úmrtí.
- Neúspěch – výkon může být z mnoha důvodů neúspěšný (asi 10 % případů), lze jej později opakovat nebo zvolit jiný léčebný postup.

Omezení:

V řadě případů je potřeba nemocného hospitalizovat. Před výkonem musí být nemocný minimálně 6 hodin na lačno, po výkonu další 4-5 hodin na lačno. Podání léků při výkonu může být překážkou řízení dopravních prostředků a může být vyžadován doprovod nemocného domů po zákroku.

Při výkonu nemusí být potřebná léčba provedena naráz v jedné době, v těchto případech je potřebné výkon opakovat později – za dny až měsíce, a to i vícekrát.

Alternativy:

EUS-ERCP výkony lze nahradit v naprosté většině případů pouze chirurgickým zákrokem, který je zpravidla náročnější a spojený s vyšší mírou rizika.. Žlučové cesty lze v některých případech drénovat jejich napíchnutím přes kůži z mezižebří se zavedením hadičky na odvod žluče. Diagnostickou část EUS-ERCP lze nahradit vyšetřením magnetickou rezonancí, má však nižší citlivost.

Upřesnění výkonu a jeho okolností:

Byl/a jsem srozumitelně seznámen/a se svým zdravotním stavem a s jeho možným vývojem. Byl/a jsem poučen/a o možnostech vyšetření a léčby. Byly mi zodpovězeny všechny mé otázky, a to srozumitelně, včetně všech rizik či komplikací. Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení a informacím plně porozuměl/a a výslovně souhlasím s navrhovanou zdravotní péčí a s provedením konkrétně uvedených zdravotních výkonů. Souhlasím s použitím kontrastních látek a rentgenového záření k dosažení účelu výkonu. Byl/a jsem informován/a, že výkon nemusí být dokončen při jednom zákroku a může být nezbytné jej opakovat.

Prohlašuji, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších zákroků nutných k záchraně života nebo zdraví souhlasím, aby byly provedeny veškeré další potřebné a neodkladné výkony nutné k záchraně života nebo zdraví.

Prohlašuji, že jsem lékařům nezamlčel/a žádné údaje o svém zdravotním stavu mně známé, které by mohly nepříznivě ovlivnit moji léčbu nebo ohrozit mé okolí, zejména rozšířením přenosné choroby.

Dne v hodin

.....

podpis pacienta / pacientky

V Hradci Králové, dne v hodin

.....

jmenovka a podpis lékaře / lékařky